

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fiac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 2.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű rézküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

A nemzet vérszopói.

A tizenhatszapos bankvita egészében véve magas színvonalon álló értékes beszédek sorozata volt.

Most közmelegletésre Tisza István is elismerte, hogy ő és pártja árulást követett el a nemzet érdekei ellen, mikor a készfizetést föladata. Különös és bosszantó, hogy a munkapárt mégis ideges türelmetlenkedéssel fogadja a bankvita elhuzódását. Lehet, hogy kínosan érintik lelkiismeretét az elhangzó vádak, azért szeretne túlcenni ezen a vitán, mely a munkapártot pórre vetkőzve állítja a nemzeti közvélemény ítélőszéke elé. Pedig erre nagy szükség van és ezért ennek a vitának nem szabad még véget érnie.

Az obstrukciót mi is veszedelmes, kétélű fegyvernek tartjuk, de amikor az ember türelmét véksőkig feszítik, amikor békés lelkületét felbőszítik, amikor dühbe gurítják, akkor bizony nem tűnődik, veszedelmes, vagy nem veszedelmes-e a fegyver, ami a kezébe akad, hanem

megragadja azt, ami a keze ügyében van és azt vágja a kinzójának fejébe. Így áll az ország és az ellenzék ügye is: nemzeti munka címén kiszipolyozták a nemzet véréit, véksőkig fokozták dühét és elkeseredését, csoda lesz-e aztán, ha azt a fegyvert ragadja meg az ellenzék, amely az ilyen merényletekkel szemben egyedül áll rendelkezésére — az obstrukciót?

Mi akar ez a „nemzeti munka” lenni? A bankárulással egyetemben megfelel erre most a delegációs tanácskozás. Khuen a tengerészeti altizomság ülésén minden leplezgetés nélkül kirukkolt azzal a kijelentéssel, hogy igenis, a kormány vállalkozik a hadügyi terhek örületés emelésére. Hisz „csak” ötszáz millióról van szó! Ezt pedig a nemzet „kibirja”. Ez lesz tehát a jövődő áldásos nemzeti munka.

A választójog el van temetve. A bankügy el van árulva. Százezernyi dolgozók kez meggyűlölték az országos nyomor elől Amerikába. Tespedés, züllesztés, nyomor rombolja az országot. És a

miniszterelnök most az ország újabb félmilliárdos megsarcolására vállalkozik, az osztrák nagyhatalmi hóbort számára. Mikor a tanügy számára csak hárommillió áldozatról volt szó, a kormány elszőnyedte, hogy a mai mostoha viszonyok között ekkora kulturális befektetésről álmodni sem lehet. De az osztrák követelésekre Khuen rögtön zsírál az ország bőrére egy fél milliárdot is.

Hiába cáfolták le Khuent saját hatvanhetes tegeverbarátai a delegációban, mikor kijelentették, hogy ez a rengeteg flotta-követelődzés túllépi a delegáció jogkörét. A védőrendszer ily nagy költséggel való átalakítására csak az országgyűlés lehet jogosult. Oly arányú áldozatokról van szó, amelyek megérdemelnek, hogy nem is a parlament, de előbb a nemzet kérdeztessék meg általános választások révén, vajjon szentesíti-e az ország ilyen óriási megterhelését? De már az országgyűlés előzetes hozzájárulása nélkül egyáltalán szóba se jöhet ilyen nagyarányú véderő-reform.

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

A farkas.

Írta: Guy de Maupassant.

Az alábbi történetet Raveis báró vadász-lakomáján hallottam a nap a vén d'Arville márkától. Egy szarvas került terítékre. A márkai volt az egyedüli, aki nem vett részt az üdőzésben, mert egyáltalán sohasem vadászott. A lakoma aait egyébről sem volt szó, csak hajóvadászatról. Még a hölgyek is feszült figyelemmel hallgatták a vérszomjas, gyakran nagyon is valószínű történeteket s a szöcskék, a vadászok tímadásait megérzékítendők, élénk taglejtésekkel kísérték dörgő hangon eladott mondókájukat.

D'Arville ur pompásan beszélt, bizonyos költői lendülettel, kissé az orrán keresztül, de igen hatásosan. A történetet valószínűleg már gyakran elmondta, mert folyékonyan beszélt, fennakadás nélkül s kiünnön megváltgatott, szemléltető szavakban.

Uraim, én sohasem vadásztam. Ép oly kevéssé, mint apám, öregapám és dédapám. Ez utóbbi egy oly férfi fia volt, aki többet vadászott életében, mint önök együttvéve. 1764-ben halt meg s én elfogom önöknek mondani, hogy mikép.

Jeanak hívták, nős volt s öccsével, Francois d'Arville val lorrainei kastélyunkban lakott, az erdő közepén. Francois d'Arville vadászszelvénye miatt nőlen maradt. Évről-évre vadásztak, pihenés, nyugvás nélkül, fáradhatatlanul. Csak a vadászatot szerették, egyélhez nem értek, másról nem beszéltek, csak azért éltek.

Kiirthatatlanul ott ült szívlében, a rettenetes szenvedély emésztette őket, csak avval foglalkoztak s egyébre nem maradt idejük.

Ha vadásztak, szigorúan tilos volt őket zavarni s mivel dédapám ép akkor született, mikor apja rókát hajszolt. Jean d'Arville pillanatig sem szakította meg a vadászatot, hanem kéromkodva csak ennyit mondott:

— Vigye el az ördög! A hallait bizony megzavarta volna az a kölyök!

Fivére, Francois még szenvedélyesebb vadász volt. Alig hagyta el reggelenként ágyát, megátogatta kutyáit és lovait, azután a kastély környékén madarakra lövöldözött s nyomban nagy vadra indult.

A környéken csak „gróf ur” és „urfi” volt a kettejék neve. Aránytalanul nagy terméltű volt mind a kettő, csontos, dusszörű, élénk és tüzes. A fiatalabbnak, aki még nagyobb volt az öregebbnél, egy monda sze-

rint, melyre büszke volt, oly erős hangja volt, hogy az erdő lombja remegni kezdett, ha elkiáltotta magát.

1764 telén rendkívül hideg volt s a farkasok megvadultak. Megtámadták az utjukban megkéselt parasztoikat, üvöltöttek napkelteől napnyugtáig és fosztogatták az istállókat.

Egy szép napon híre futott egy hatalmas, fehérszürke farkasnak, mely felfalt két gyermeket, összetépte egy asszony karját, megfojtott számtalan házörző komondort, félelem nélkül behatolt a karámokba s szaglálódott a lakások ajtáin. Mindenki azt állította, hogy a lehe ég s szájából tűz tör elő. Csakhamar rettenetes félelem fogta el az egész környéket. Szürkületkor már senki sem merle elhagyni a házat. A duvad kísértete a sötétben járt-kelt.

A d'Arville testvérek elhatározták, hogy meg fogják ölni s meghívták a környék összes nemeseit a nagy vadászatra.

Am hiába vágáltak ki egész erdőket, hiába kutatták keresztül a bozótot, a fenévatat nem lehetett előkeríteni. Farkasok kerültek ugyan terítékre, de a keresett állat nem volt közöttük. Ez minden hajtóvadászot követő éjszakán, mintegy bosszúból, megölt egy-egy vándort, felfalt egy-egy barmot,

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom

modern előnyomdámot és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utca 1. sz.
Talhammer Hermin.

A bizonyítvány áldozatai?

Majdnem napról-napra hallhatunk mostanában eseteket, hogy tízennégy—tizenhat éves fiúk a rossz bizonyítványtól való félelmükben föbelövik magukat.

Aki egy kissé pszichologian gondolkodik, képtelenségnek tartja, hogy csupán rossz bizonyítvány akkora kétségbeesést tudjon kelteni egy serdülő gyermekben, hogy nem lát maga előtt más menekülést, mint az öngyilkosságot.

Ily nagy elhatározásoknak rendszerint több oka van. A fiu, aki megbukik, még nem oly elveszett ember, hogy életét el kelljen dobni magától. Sokszor évközben veti el magát a kétségbeesett fiu az életét, amikor még az év végéig a bukást el is kerülheti, sőt bukás után osztályát meg is ismételheti. De ha mégis megbukott, akkor sem oly kilátástalan reá az élet. Lehet iparos, kereskedő minden tanári bizonyítvány nélkül. A mai serdülő fiukat azonban egy más veszedelmes métey emésztí, teszi életuntá, koraéretté, sokszor tanulásképtelenné. Ez a métey a pornográfia, amely ma már teljesen átitta a gyermekek környezetét. Ez a pornográf szellem az, amely a gyermek figyelmét lekötí, megbénítja, idő előtt, még tanulás közben is az élvezetek karjaiba kergeti, amelytől egykét esztendő alatt a gyermek vagy megundorodik, vagy pesszimista, sötétlátóvá lesz. Ebben a pesszimizmusában kezeibe kerülnek az orvoskuruzslók ijesztő, öngyilkosságot suggeráló hirdetései, a könyvkereskedők boltjaiban, kirakataiban látható népszerű „orvosi” könyvek, amelyek azonban egyenesen a tapasztalatlan, de korán megrontott ifjuság ijesztgetésére és a kuruzsló orvoshoz való kergetésre íródtak.

A megrontott, rossz pajtások vagy rossz könyvek által elcsábított gyermek nem tudja,

hogy mi az igazság az ő helyzetében. Csak fél és aggódik. Figyelme elterelődött a tanulástól. Szüleinek nem meri meggyónni baja, szórakozottsága igazi okát, nincs aki tanácsot adjon neki, nincs, aki bizalommal töltse el, hogy baja, koraérettsége, ha baj is, de nem oly rettenetes, mint ahogy azt hirdetik, hogy nem kell félnie az öngyilkosságtól; akárhány gyermek a „népszerű” orvosi könyvek kritika nélküli olvasásában bizonyára rámulatában már észleli, képzeleli maga-magán a paralizis progressziva tüneteit látja, hogy képtelen a tanulásra és mindezt nem a beléje szuggerált félelemnek, hanem a korai élvezetek következményeinek tulajdonítja.

Honnan is legyen a serdülő, leckékkel tulterhelt fiúnak annyi ítélőképessége, hogy koraérettségének csak sokkal később, öregségében vagy esetleg sohasem lesznek oly rémes következményei, mint ahogy a fiu magameszü pajtásaitól hallja? A tény az, hogy a fiu, anélkül, hogy szülei az igazi okot sejtene, nem tud tanulni, kétségbeesik és a rossz bizonyítvány vagy a bizonyítványtól való félelem megpecsételi sorsát. Véget vet életének, mert korán megkóstolta és fél a korai élvezetek következményeitől, mert ennek folytán nem tud tanulni és mert megbukik.

Tudjuk nagyon jól, hogy vannak esetek, amikor a tanár a hibás. A tudománynak és nevelésnek is vannak olyan diplomás, de alantas gondolkodású, felületes közegei, akiknek nincs szívük, nincs igazi éleslátásuk és csak sujtani, büntetni, zaklatni tudnak, a katedrán kisisteneknek képzelik magukat, megreszegednek attól az óriási dologtól, hogy diploma van a kezükben. Az ilyen tanárok bizonyára csak kivételek. Nem tartozunk azok közé, akik a tanárokat kiélcelik, tudjuk, hogy akinek tanári oklevele van, az legalább is sok valószínűség szerint művelt, gondolkodó ember. De azt is tudjuk, hogy a kultura mai elterjedtségében az oklevél nélküli műveltek száma sokkal nagyobb. Vannak ma már ke-

reskedők, hivatalnokok és pedig óriási számmal, akik számtalan tanár műveltségén messze tultesznek, sőt vannak egyes munkásvezérek is, akik autodidakta mód akár egyetemi professzori tudással is rendelkeznek bizonyos tudományos szakmában. Manapság már egyetlen társadalmi réteg sem mondhatja joggal magáról, hogy ő a társadalom elitje. Mit szólnak akkor a kultura többi tényezői? Kereskedők, hivatalnokok, újságírók? Mert minden újságíróellenes hangulat és affektált leicsinylések dacára az újságírók nagy része nagy műveltségű és ami különösebb ismertető jelük: tehetséges férfiakból áll.

Ha minden tanár valódi bölcs tanító mestere volna tanítványainak, akkor tanbotrányok sohasem fordulnának elő, egyetlen öngyilkosság is lehetetlenség volna a diákság körében, sőt épen az ifjuság tanárai volnának azok, akik az ifjuságot a legalkalmasabb módon figyelmeztethetnék a veszélyek kikerülésére, valamint az esetleg megrontott fiu aggodalmának, a kuruzsló orvosok hirdetései okozta rettenetesnek elosztatására.

Nem hisszük el, lehetetlenségnek tartjuk, hogy egy ártatlan ifju, akit szülei szeretnek, minden egyéb ok híján, pusztán egy rossz bizonyítvány, sőt esetleg a tanár zaklatása miatt is elkövetné a legrettenetesebb cselekedetet, az öngyilkosságot. A pornográf-irodalom elterjedésével, a közszellem megrontásával terjedtek el a diákok öngyilkosságai is. Azelőtt tíz-husz esztendőben egyszer fordult az elő, ami ma néha naponta, néha havonta megtörténik. A baj főoka világos előttünk. A megrontott irodalom, a meg nem büntetett pornográfia most termi átkos gyümölcseit, gyszab borítva a szülőket, akik tanácstalanul állanak és elkésetten veszik észre a feljűk már hosszabb ideje közelgő végétet.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

de mindig távol attól a helyől, hol aznap keresték.

Egy napon aztán behatolt a d'arvillei kastély sertésölába s felfalta a legszebb malacokat. A két testvér őrdögött dühében, mert kihívást, sértést és gonyt látott a támadásban. Felhajtották legkivalóbb számtalan-szor kiprobált véreiket a dühöseig s a fenevad üldözésére indultak.

Hajnaltól kezdve amaz óráig, melyben az aranyos nap el szokott tűnni a faóriások mögött, átkutatták a vadont anélkül, hogy a legcsekélyebb nyomra akadhatnának volna. Dühösen és kétségbeesve lovagoltak visszafelé a bozóttal szegélyezett országuton s csodálkoztak azon, hogy a farkas ennyire meg tudta tévesztelni gyakorlottságukat. Szívükben észrevétlenül valami titokzatos félelem lopózott be.

— Ez nem közönséges állat — szólt az idősebb testvér — szinte azt lehetne hinni, hogy esze van, mint az embernek.

A fiatalabb válasza ez volt:

— Talán jó volna, ha püspök nagybátyánk felszentelné golyóinkat, vagy felkérnének egy papot, hogy elmondja a szükséges imákat.

Alig mondta ki az utolsó szót, mikor lova hirtelen ágaskodni kezdett, a bátyjéé pedig kirugott. Szemük előtt megnyílt egy szá-

raz lombbal borított cserje s megjelent egy hatalmas, szürke állat, mely nyomban menekülni kezdett a sűrűség felé.

A két férfi valami örvendő röfögést hallatott s lehajolva nehézkes lovuk nyakára, combjuk nyomásával, sarkantyúval, szitokkal és ostorcsapással rohanásra nógatta a két paripát.

Erdőn, bozóton, szakadékokon keresztül rohant a vad hajsza, miközben a vadászok bele-belefujtak kürtökbe, hogy embereiket és ebeiket odahívják.

Ekkor dődapám a vad iram közben homlokával neki ütődött egy hatalmas faágnak, mely összezuzia koponyáját. Vértagyaszító kiáltással a földre bukott, miközben megriadt lova továbbrohant s eltűnt az erdő homályában. Az „urfi” nyomban megállította lovát, leugrott róla, átkarolta bátyját s látta, hogy a sebből vérrrel vegyesen szikkad az agyvelő.

Azután leült a holttest mellé, a vérző főt ölébe fektette és hosszan nézte a testvér merev vonásait. Hirtelen félelem fogta el, titokzatos félelem, aminőt még sohasem érzett. Félelem a sötétségtől, félelem a magánytól, a sötét fenyegetéstől s a kísérteties farkastól, mely bosszúból megölte a testvérét.

A sötétség egyre nagyobb lett, a fagtól remegtek a fák. Francois borzadva fel-

emelkedett, mert képtelen volt tovább ott időzni. Ugy érezte, hogy ájulás környékezi. Körülötte hangtalan csend, sem kutyaugatás, sem a vadaskürt hangja nem hallatszott, szürke hangtalanság mindenütt, mely titokzatoságának súlyával megülte lelkét.

Megragadta a holttestet, felemelte magához és keresztbefektette a nyergén, hogy a kastélyba vigye. Azután lassan ügetni kezdett. Szeme előtt leányok táncoltak s rettenetes, vérfagyasztó képek üdöztek.

Ekkor az éj sötétjébe burkolt uton felmerült egy alak. A fenevad! Hirtelen rettenetes fogta el, gerincén végigfutott a hideg borzadály s mint az ördög megjelenésétől meglepett szerzetes, a kemény vadász keresztet vetett magára. Ekkor tekintete hirtelen ruhullt bátyja élettelen testére s félelme abban a pillanatban vad dühre változott. Megsarkantyuzta lovát s üdözöbe vette a farkast.

Bozóton, szakadékokon, erdőknön át űzte, hajszoia, szemét mereven rászegezve a fehérítő pontra, mely a ködfátyolos, holdas teli éjszakán menekült előtte.

Dühe, irtóztató haragja átragadt lovára is. Hosszan előrenyújtott nyakkal száguldoit, egyenesen előre, hozzáüldöve sziklához és faörzsekhez, miközben a holttest lelőgő karjai és lábai lágycát csapkodták.

Vigyázz!

Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy **Üzlet átadás.** Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” című üzleti fióküzletemet fiam ifj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szemben

Beleszólnak a horvátok is...

A képviselőház ülése.

A horvátok iránt érdeklődik a folyosó. A napok óta folyó tárgyalások befejeződtek és a mai ülés előtt a képviselőházban értekezést tartottak, amelyen elnökük, gróf Pejacsevich Tivadar, ismertette, hogy milyen megállapodásra jutott a kormányval és a képviselőház elnökségével. Ezzel a megegyezéssel a horvátok megelégedtek és így megjelentek a Ház ülésében. Huszonhatan jöttek el, mert a tizenegy koalíciós tudvalevőleg nem akarja elfogadni a választást és a jobbközép hegyén foglaltak helyet. Onnan szólalt fel gróf Pejacsevich Tivadar, hogy az elnök Návay Lajossal kibeszélje az előre megállapított nyilatkozatokat. A bankvitához ma elsőnek a néppárti Huszár Károly szól, de mára várják Lukács László pénzügyminiszter felszólalását is.

Návay Lajos alelnök fél tizenegy órakor az ülést megnyitja.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bejenti, hogy Rchonyi Gyula I. osztrák mandátumáról lemondott s a nagybecskerekit tartotta meg. Felhívja a naplóíró bizottságot, hogy gróf Bethlen Sándor halálával megüresedett elnöki széket töltsse be. Benyújtja a kérvényeket és irományokat.

Felolvassák az interpellációs könyvet, a melybe két újabb bejegyzés van. Az interpellációkra fél három órakor térnek át.

Horvát deklaráció.

Gróf Pejacsevich Tivadar napirend előtt kér szót és néhány horvát bevezető szó után magyarul folytatja. Ual arra, hogy az elnökség az utóbbi időben rövid időre korlátozza a horvát felszólalásokat. A horvát országgyűlésen ezért indítványt is tettek, hogy ne küldjenek képviselőket a közös országgyűlésbe. Az országgyűlés azonban mégis megválasztotta a képviselőket és ők az alkotmány iránt való tiszteletből és a szeretettel való együttműködés kedvéért elfoglalták. Kérik azonban az elnökséget, hogy nyilatkozzék hajlandó-e kijelenteni, hogy a horvái

képviselőket felszólalási jogukban korlátozni nem fogja.

Elnök kijelenti, hogy súlyt helyez a Ház is arra, hogy a kiegyezési törvény tiszteletben tartassék. Ugyancsak ügyel a ház sajtószabadság megóvására, s ha a horvátokkal szemben az ellenkezője történt volna a múltban, úgy az csupán féltudatosan alapulhatott.

Idézi a megfelelő törvénycikket, valamint az elnökségnek egy előbbi nyilatkozatát, amelyből megállapítja, hogy a magyar országgyűlés nyelve magyar, de a Ház horvát tagjainak alkalmat és módot ad arra, hogy anyanyelvükön nyilatkozzanak a Ház előtt, ha nem tudnak magyarul. (Helyeslés jobbról.)

Gróf Pejacsevich Tivadar köszönettel veszi tudomásul az elnök kijelentését és deklarációt olvas föl horvát és magyar nyelven. A horvát képviselők azon az állásponton vannak, hogy a kiegyezési törvény egészében végrehajtandó és nem fogják megengedni, hogy ez Horvátország kárára magyarítottassék vagy megváltoztassék. A vasutas-pragmatikának a törvény értelmében való megvalósítását követelik és e tekintetben ugyanazon az állásponton vannak, mint az előző horvát képviselők. (Taps a horvátoknál.) A deklarációt röviden megmagyarázni óhajja és ezért újtól kijelenti, hogy a vasutas-pragmatikát sérelmesnek tartja Horvátországra.

Következik

a bankjavaslat

folytatólagos tárgyalása.

Huszár Károly (sárvári) első sorban gróf Tisza István beszédével polemizál és kijelenti, hogy a kormányt a célszerűség kérdését sohasem az ország, hanem mindig a saját érdeke szempontjából itéi meg. Elismeri, hogy az Osztrák-magyar bank kiváló intézet, amint azt a tegnapi közgyűlésen előterjesztett jelentés is bizonyítja, azonban még sem tud belelőrdögni abba, hogy az ország hadügyét és pénzügyét egy másik államban intézzék. (Helyeslés.) Csatlakozik mindazokhoz a felszólalásokhoz, amelyek a mezőgazdasági hitel fokozását követelik. Rátér a készfizetések ügyére és konstatálja, hogy gróf Tisza István éppen az ellenkezőjét mondta annak, amit az előző munkapárti szónokok hirdettek. Ő megmondta, hogy a készfizetések főlvétele igenis nagyon fontos s hogy ez nincs benne a ja-

vaslatban. Ezzel megbélyegezte a kormány kétszínű játékát. (Ugy van!) Hiába mondta Tisza, hogy a munkapárt szárazon tartja jobb időkre, most már bizonyos, hogy a legközelebbi nagy kérdésnél szintén zuhanyt fog kapni. Olyan nagyok az ellentétek a kormánypartban, hogy csodálja, hogy még nem szakadtak szét. (Ugy van!) Különösen csodálja, hogy Tisza és Lukács, akik olyan nagy konkurrensok, még mindig azt mondják, hogy ők együtvé tartoznak. (Tetszés.) Az ellenzék azért folytatja most a harcot, hogy megbuktassa a mindennel megalkuvó munkapártot.

Visszatér a bankkérdés főlvetésének kérdésére. Ugy van értesülve, hogy Lukács László, aki most a közös bank szabadalmának meghosszabbítását kéri a készfizetések főlvétele nélkül, mint homo regius az önálló gazdasági berendezkedés alapján tárgyal és azzal kecsegtette őket, hogy ezt meg is csinálja. Rosszalja, hogy ezt eddig nem tették szóvá. Ezeket a kulisszatitkokat az országban ismerni joga van. Tessék őket elmondani. A míg ezt nem tisztázzák, a közdelmet csak „Scheingefechl“-nek tartja. (Mozgás.)

Gróf Batthyány Tivadar: Halljuk! Nagyon mulatságos!

Huszár Károly: Lukács László a Burg kapujáig vitte Jusih Gyulát. Mit ígért neki? Ezt meg kell mondani!

Lukács László pénzügyminiszter oda lépve gróf Batthyány Tivadarhoz: Most fogok rá felelni!

Huszár Károly: Nagyon kíváncsi arra, hogy ezután a blamage után miért biznak a közjogi ellenzéken még mindig Lukács Lászlóban? Az általános választói jogot sem fogja megcsinálni. A javaslatot nem fogja el. (Helyeslés népparton.)

A pénzügyminiszter beszéle.

Lukács László pénzügyminiszter: A be- tegsége gátolta, hogy már előbb nem szólalt föl. Mondanivalót az elhangzott főszeponatok szerint csoportosítja, de előbb felel Huszár Hárolynak. Kijelenti, hogy Huszár gyámkodását egyetlen párt főlött sem ismeri el s nem is felelt volna neki, ha valami ellitkolni valója lenne. Ha a képviselő ur nem akarna csak ugratni, akkor elolvashatta volna az összes lapokban. Abban az időben a képviselőház megakadt és az akkori tárgyalásoknak az volt a céljuk, hogy az országgyűlés feloszlata nélkül alakítson olyan új pártot, amellyel az ügyeket tovább lehet vezetni. A tárgyalások alatt az önálló bank álláspontján volt és attól nem távozott soha. Az volt a véleménye, hogy az ország nem áll az önálló bank álláspontján s ezért ajánlotta, hogy egy rövid bankprovizórium alatt csinálják meg az általános választói jogot és az új országgyűlés döntsön a bankkérdésben. Többet nem mondhat, ha a meghiusulás részletei is érdeklik a képviselő urat, kérdezze meg azoktól, akik hozzá közelebb állnak.

IRODALOM.

A Csokonai-kör és Ujházi Ede. A Csokonai-kör, amely Ujházi Edét Nemzeti színházi jubileuma alkalmából is melegen üdvözölte, a nagy művész iránti tiszteletét debreceni vendégszereplésekor is kifejezte. Babérkoszorút küldött a Constantin abbé előadására, amelynek szalagján e felirat volt olvasható: A magyar színpad nagy mesterének — a Csokonai kör. — A jubiláns nagy művész tiszteletére rendezett társasvacsorán a Csokonai-kört elnöke, Géresi Kálmán különben Ujházinak ifjúkori jó barátja képviselte s rajta kívül még a választmányok több tagja.

Vad és vadász most maguk mögött hagyták az erdőt s a hajsza egy sziklás völgynek tartott. A hold halvány fényénél látszott, hogy a völgyet sziklák zárják körül. Innen nézcs menekvés s a megszorult farkas megállt.

Francois feloldított örömben s miközben a visszhang menydörögve felelt, kezében vadászkeszével leugrott a lóról.

Felborzult szívre, meggörbült háttal várta a fenevad s szeme úgy ragyogott, mint két csillag. De a kőzdelem előtt a bátor vadász megragadta a holt testvért s odaülte egy sziklatömbre. Kövekkel megtámogatta a véres főt s beleordított a halott fülébe, mintha süketnek beszélné:

— Vigyázz, Jean! Most idevigyázz, Jean!

Azután nekiöntött a duvadnak. Erezte, hogy farkat tudna kitépni gyökerestől s köveket tudna összezúzni tenyerében. A fenevad karja után kapott, de ő megragadta a torkát s minden fegyver használatát nélkül fojtogatni kezdte. Hallotta az állat kínos hörgését s megérezte mikor annak szive megszűnt dobogni. Azután őrvjngő örömben felkacagott s eszeveszetten kiabált:

— Ide figyelj, Jean! Ide figyelj!

A farkas már nem védekezik. Teste megmerevedett. Kimult.

Francois felnyalábolta, odavitte a holt testvérhez, annak lábaihoz dobta s remegő hangon így szólt:

— Nesze, Jean, itt van! A tied!

Azután minkét testet a lóra emelte s megindult hazafelé. Sirva és kacagva lépett be a kastélyba s remegett a gyönyörűségtől, mikor elmondta a duvad halálának történetét. Zokogott és szakállát tépte, mikor testvéréről beszélt. És gyakran, még későbbi időkben is könnyező szemmel kiáltott fel:

— Hej, ha az én jó Jeanom látta volna, hogy miképp fojtogatom, tudom, nyugodtan halt volna meg!

Dédapám özvegye árva fiával megutáltatta a vadászatot s ez az ellenszenv öregapámon s apámon keresztül örökségkép rám szállt.

D'Arville márki elhallgatott.

Valaki így szólt:

— Ezt mondta, ugyebár?

A márki ezt válaszolta:

— Esküszöm önnek, hogy a történet elejétől végig tiszta valóság.

— Nem tesz semmit — szólt szelid csengéssel egy bájos nő hang — mégis csak szép ha valaki így érdeklődő szenvedélynek hódol.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó:

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO BAYER.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó.

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékony.

Férjhezadó leányok.

Tanácsok a báli szezonra.

E sorok írója, aki viharedzett családapa és akit ismerősei körében Gyurkovics papának hívnak, mert sikerült hét leányát férjhez adnia. Tehát elsőrangú szaktekintély vagyok a férjhezadás terén. A beállott báli szezon alkalmából, ime, szívesen oklatom ki az eladó leányokkal megáldott polgártársaimat, hogy lehet e férjet, jó férjet keríteni a leányoknak a bálakon?

Mikor az első négy leányom már eladódva serdült, én nem estem kétségbe. Amit kértek tőlem, azt megadtam nekik és nem utasítottam vissza például legidősebb leányomnak azt az óhaját sem, amikor így szólt hozzám:

— Papa, adj husz koronát, be akarok iratkozni a jótékony egyesületbe. Dolgozni akarok a szegényekért.

Én erre bólintottam, mint az eperfa lombja és adtam neki husz koronát és egy csöppet se lepott meg, amikor egy hónap múlva így szólt hozzám kedves leányom.

— Papa, estére feketébe öltözz, mert a jótékony egyesület egyik választmányi tagja, Prútyók dr ur, ma este eljön megkérni a kezemet.

Én erre megint bólintottam, mint az eperfa lombja és már délután fölvettem a fekete ruhámat.

A másik leányom pedig egyszer így szólt hozzám:

— Tatám, édes, a jövő hétre készíts el száz koronát, mert a fogorvoshoz járok.

Néhány nap múlva azonban így szólt hozzám kedves leányom:

— Tata, ne készítsd el a száz koronát, hanem öltözz feketébe, mert a fogorvos ma eljön megkérni a kezemet.

Én erre is bólintottam, még pedig szépen, akár csak az eperfa lombja és felvettem a fekete ruhámat.

Aztán, hogy ne kelljen annyit öltözködnöm, mindig feketébe jártam és fogadtam a kérőket, mert egy hét múlva így szólt hozzám a harmadik leányom:

— Papa, a háziurnak a fia ma este feljön megkérni a kezemet, légy hozzá barátságos.

Erre azonnal barátságos arcot vágtam, ezt pedig annál is inkább tehettem, mert este felé félrehúzott a sarokba negyedik leányom, a kedves és így szólt!

— Tatus, légy szíves és válts gallért, mert mindjárt itt lesz a Zontag és Montag cég főkönyvelője, Kedd Manó, hogy megkérje a kezemet.

Erre úgy bólongáltam, mint egy lombos eperfaerdő és nemcsak gallért, de kézelőt is váltottam.

Az első négy leányomat, mint látni méltóztattak, igen könnyen adtam férjhez. De volt még odahaza három leányom s ezek már modern gondolkodású hölgyek voltak és addig kapacitáltak, amíg én is egy moder családapa lettem és három leányommal elkezdtünk bálozni.

Ott voltunk mindenféle-fajta bálon és estén.

Mindjárt az első estén három ifju ember, ismert báli fiúk csatlakoztak hozzánk s miután leányaimnak nagyon megtetszettek, én is kitérőt nyújtással fogadtam őket. Mindennapos vendégek lettek nálunk. Megjegyzem, mind a három banknak a tisztviselői voltak. Minden héten háromszor nagy vacsorát csaptunk tiszteletükre és a bálakon is kitértem magamért, mert a szünórák alatt, amikor velünk vacsoráztak, özpecsenyét és pezsgőt rendeltem nekik is. Mikor már nagyon jóban voltunk a fiukkal és a pezsgő egy kissé a fejükbe szállt, elkezdtek ölelgetni és azt mondták, hogy kitűnő egy tala vagyok. Szinte váraian gyorsasággal érkezett el az utolsó farsang. — Akkor éjjel már nagyon fáradtnak éreztem magamat és vacsora közben megmondtam a fiuknak, hogy több bálba nem megyünk, hanem szívesen elvárjuk őket ezután is családi fészünkben. Ezt főleg azért mondtam, hogy végre már nyilakozzanak. A három ifju összenézett és aznap este nagyon sok pezsgőt fogyasztottak, persze az én számlámra. Éjjel után egyszerre valami csekélységen alaposan összevesztek egymással és lassan elpárologtak haza.

Leányaim azt mondták, hogy ő rajtuk veszte össze és másnap délután nagyban vártuk az ifjakat.

Ma biztosan nyilakoznak! — mondták leányaim.

És csakugyan nyilakoztak is, de nem nálunk, hanem a lapokban, ahol egymást jól legazemberezték. Kétségbe voltunk esve, mi lesz mostan? Ezek most halálos ellenségek lettek és azért nem jönnek, mert nem akarnak egymással találkozni. Kitaláltam valamit. Irtam mindegyiknek, hogy csak jöjjenek egész nyugodtan, hiszen nekem van három különbejáratu szobám és nem kell egymással találkozniok.

Két napra rá valami dolgom akadt a városban. Egy kis félreeső kávéház előtt mentem el és bepillantottam. Méltóztatik tudni, kiket láttam ott? Az én három báli ficsuramat. A halálos ellenségek nevetgéltek. Talán akkor is mirajtunk mulattak, hogy milyen jól sikerült nekik bennünket félrevezetniök.

A mai bálók ifjuságának kilencven percentje ilyen heccedvelő ficsurkákból kerül ki. Azért a bálók utján hiába erőszakoljuk leányaink férjhez adását. Megy az majd magától. Tessék elhinni, hogy az igazi férjnek való embereket, valamint a jó házas feleségnek való leányokat nem a báltermekben leljük meg.

A Patronázs-Egyesület munkája.

Titkári ömertetés.

Nagyon régen nem volt a nyilvánosság előtt szó városunkban a múlt évben alakult egyesületünkről; de nagy tévedésben volna az, aki azt hinné, hogy a hallgatás a részvételen érdeklődés hiány vagy a lélektelen munkátlanság jele volna, mert hála Istennek, egyesületünk él, mozog és munkálkodik s mind mélyebbre vájva magát alá a világnak földjébe, amelynek rejtelmait feltárni, sötéttségét világossággá változtatni, sebeit gyógyítani, bajait orvosolni hivatási alapon osztályszerű,

akár mondjuk szivbeli kötelessége: lassan bár, de immáron megszilárdul, biztos léptekkel halad kitűzött célja felé.

Egyesületünknek első és főcélja a zülésnek induló, a már züllő s környezetünk rossz befolyása által az erkölcsi romlás felé haladó fiatalok megmenetése, tehát egy nagy erkölcsi cél, amelyet sokan összetévesztenek a közvetlen anyagi segélyezés céljával. Ennek közvetítése elől sem zárkózott azonban el ridegen az egyesület intéző bizottsága, amidőn felhatalmazta alulírott titkárát, hogy a hozzánk ilyen célból forduló szegényeket az egyesület nevében illetékes hatóságok és egyesületek anyagi támogatásába ajánlja. S bizony mondjuk, hogy múlt évi szeptember óta, mikor munkánkat megkezdttük, sok vizsgálást vittünk be a nyomor ama rejtetes hajlékaiba, hova tagtársainkat, urnőket, urakat s ezek közt nagy számmal főiskolánk akadémiai tannodáink lángoló lelkesedésű ifjait kimentni fölkértük.

De tulajdonképeni munkánkat azzal kezdtük meg, mikor rendőrfőkapitányunk szívesen felajánlott s készséggel igénybe vett segítségével nem régiben magunk elé idéztük az állami gyermekmenhelyben levő helyiségünkbe egyelőre 34 helybeli züllött fiut és leányt, kik közül 26 meg is jelent ottan, s órák hosszán át való tárgyalás után, hozzátartozóik beleegyezésével is, nehányat közülök javító-nevelő intézetbe küldtünk, a többit pedig megértetve velök, hogy mi vár rájuk, ha meg nem állanak eddigi utjuk vészes lejtőjén, iparosoknál, munkálkodóknál helyeztük el itt Debreczenben és a közeli vidéken.

Meg fog előtünk jelenni a többi kétes-exisztenciájú fiatalok is, s természetesen tovább fogunk a megkezdett úton haladni, mert hiszen a megidézt 34 csak csekély hányada még annak a sok szerencsétlen sorsu fiataloknak, kiknek ügyét felkarolni egyesületünk nemes feladata.

A lélekemelés eme nagy munkájában, e nagy nemzeti feladat hű teljesítésében támogasson bennünket városunk legjobbjainak hathatós ereje.

Csiky Lajos,
Patr. egyesületi titkár.

Nem fütének az önkéntes iskolában.

Tömeges megbetegedések a 101. gyalogezredben.

Nagyváradról jelentik: A fagyos, hideg téli napok váratlanul és szokatlan késő időben mégis csak bekövetkeztek. Tegnapelőtt már nulla alatt 12 fokra szállt le a hőmérőben a higany s alig hisszük, hogy van olyan ember Nagyváradon, aki szívesen cserélné fel jól fütött meleg szobáját egy hideg, fütetlen szobáért.

A külvárosi nyomorlákások alacsony, nedves szobáiba a hatóság jótékony adományára varázsol hosszabb-rövidebb időre egy kis meleget. Csupán a fogház rabjai szenvednek a hidegtől s amint legújabbban értesültünk, a 101. gyalogezred katonái is.

Szinte hihetetlen dologról érkezett hozzánk értesítés a Várban lakó katonák nyomoruságos helyzetéről. Hihetetlennek látszik ez a panasz, amely arról szól, hogy a 101. gyalogezred kaszárnyájában egész télen át fütetlenek a szobák. Nem fütének sem a legénységi szobákban, sem pedig az önkéntes iskolában.

Női kézitáskák

Pénc-, szivar- és cigaretta-tárcák, Solingeni acél-árak, zsebkések, ollók, önbortváló-készülékek, fésűk, hajtűk, toilette cikkek és diszműárak, mindenféle gyermekjátékok óriási választékban, olcsó szabott árak mellett kaphatók **Gósi Miklósnál** Piac-utca 32. szám (volt Szedlák-ház)

Naponként hét és fél órát — délelőtt négyet, délután három és felet — kell tartózkodni az önkénteseknek az iskolában s a nagy hideg miatt fázva, dideregve, téli köpenyben, felhajtott gallérban hallgatják a főhadnagy előadásait, aki ugyancsak téliköpenyben, fázva, dideregve tart előadást a harci taktikáról és más ilyen nagyfontosságú dolgokról.

A legénység helyzete valamivel jobb az önkénteseknél. Ugyanis a közlegények pénztgyűjtenek össze s abból tüzeléshez szükséges fát vásárolnak. Természetesen nem nagy mennyiséget, mert hiszen a lénungpénzből nem igen telik még tüzi-fára is.

Eleinte az önkéntesek is ezt a rendszert követték. Még hónapokkal ezelőtt ez iskolaparancsnokság felszólítása folytán megalakították az úgynevezett „Kamaradschaftskasse“-t s ebbe mindenki havonként husz fillér tagsági díjat fizetett be. Alapszabályok határozzák meg, hogy a begyűlt tagsági díjakat milyen célra kell fordítani, de hát a szükség törvényt bont. Ennek a közmondásnak helyességét belátták a fagyoskodó önkéntesek is s a tagsági díjakat az iskola szükséges felszerelésére fordították. Ebből vásároltak tintát, írószereket, papirost s ami kis pénz megmaradt, abból rendszeresen tűzifát vettek.

Néhány napig meleg is volt az iskolában. Rövid idő alatt azonban elfogyott a fa is, meg a pénz is s most ismét fűtetlen a nagy szoba. A hidegnek azonban nem maradnak el természeteszerű következményei s nincs nap, hogy úgy a közlegények, mint az önkéntesek közül ne jelentkezne 15—20 ember maródi rapportra. A csapatkórház és a betegszoba tele van gégehurutos és tüdőgyulladásban szenvedő katonákkal.

A legénység hiába panaszkodna felebvalóinak, panaszuk aligha találna meghallgatásra, mert az ezredparancsnokságnak nem áll rendelkezésére olyan összeg, amelyből a kaszárnya szobáinak fűtési költségeit lehetne fedezni.

Kiállítási szédelgések.

Hírek a kamarából.

A közös külügyminiszter utasította a honkongi konzulátusunkat, hogy a magyar és osztrák cégeknek a kifogásolt áruk láttelelési eljárásánál leendő közreműködés iránti megkereséseinek eleget tegyen, illetve felhatalmazta a miniszter ezen konzulátust, hogy a fél kérelmére áruvizsgálókat nevezzen ki s azokat szükség esetén eskesse fel. Az áruvizsgálók jelentéseiknek hitelesítésére vonatkozólag utasított a honkongi konzuli hivatal, hogy a hitelesítést a következő záradék alkalmazásával eszközölje. „Az áruvizsgálat előttem törvényes formában eszközöltetett.“

A kolera veszélynek teljes elmúltával az osztrák belügyminiszter is hatályon kívül helyezte azon tilalmi rendelkezéseket, melyek a veszély fennforgása alatt egyes áruknak Ma-

gyarországból Ausztriába való bevitelét megtiltották. Ugyiszintén felfüggesztették az utasforgalom tekintetében kiadott védekező rendelkezéseket is.

A kereskedelemügyi miniszter szétosztotta a közös hadsereg 1911. évi bőrnemű ruházati és felszerelési cikkek szükségletéből a hazai kisipar részére fenntartott 25 százalékos hányadot a kisiparos, illetve azok szövetkezetei között, Kamara kerületünk cipésziparosainak alkalmi szövetkezetei 2667 pár bakbancs szállítására nyertek megbízást.

Az iparsó árának új megállapítása.

A kereskedelmi és iparkamara utján közölni teszi a kereskedelemügyi miniszter, hogy a szódával denaturált iparsó árát az 1910. évi árakkal szemben métermázsánként átlag 20 fillérral olcsóbban állapította meg:

Ezek szerint a tiszta iparsó ára 100 mm. aluli mennyiségben métermázsánként 2 kor. 57 fillér. A tisztátalan iparsóé mm. 2 kor. 17 fillér.

Az egyszáz métermázsányi vagy azonfelüli mennyiség vásárlásánál a tiszta iparsónak 2 kor. 20 fillér, tisztátalannak 1 kor. 80 fillér az ára métermázsánként.

Kiállítási szédelgések.

Az utóbbi időkben ismét gyakrabban előfordul, hogy külföldi zugkiállítások ügynökei a hiszékenyebb iparosokat lépre csalják és megszarolják, értéktelen kitüntetések ellenében. Az Országos Kiállítási Központ e szédelgések ellen országszerte védekezést kíván. E védekezés hathatós támogatását fogja nyújtani a debreceni kereskedelmi és iparkamara is, állandó figyelemmel tartva e kérdést. Az iparoságot különösen figyelmezteti a kamara, hogy minden gyanus kiállítási ügynököt a hatóságának jelentsen fel.

A hadsereg bakkancs-árai emelése.

Az árak általános emelkedése korában az történt, hogy a honvédelmi miniszterium a kisiparosok által szállítandó bakkancsok árait legutóbb 1—1 és fél koronával olcsóbban állapította meg. A kamara most felterjesztéssel él, amelyben kéri, hogy kellő megfontolás alapján még a régi árakat is meghaladó árak állapíttassanak meg, minthogy úgy az anyag, mint a munka ára lényegesen magasabb.

Ujházy Ede vendégszereplése.

— Constantin abbé. —

Tegnap este jubilálta Debrecen város közönsége a magyar színművészet büszkeségét, Ujházy Edét, a maestrót, aki negyven év óta ragyogó ékessége az ország legelső drámai színpadának, a Nemzeti színház művészgárdájának.

Az ünneplés nagy méretű, igen impozáns volt, méltó ahhoz a Debrecenhez, amelynek közönsége az igazi művészetet mindig értékelni tudja, amely közönség izzó lelkesedéssel fogadta a debreceni színpadon Ujházy Edét mindenhol.

A nézőtér arculata már maga elárulta, hogy jelentős művészi esemény színhelye lesz a színház. Igen előkelő közönség töltötte meg az egész színházat, még a zenekari helyeken is támlásszékek voltak elhelyezve s már délután tízszeres árért sem lehetett volna egyet-

len jegyet kapni. Ugy a nők, mint a férfiak, theatre pázee öltöztek és ünnepi hangulatban várták a függöny felgördülését.

Valamivel fél nyo'c után végre felgördült a kárpit s ott állott az ősz Ujházy Ede frakkban, de már a Constantin abbé szemüvegével, míg körülötte a városi színügyi bizottság, a Csokonai kör, a Kaszinó, a színtársulat tagjai állottak körbe.

Ott voltak K. Tóth Mihály kultúrtafcos, Kernhoffez József, Tüdös Kálmán dr., Rostás István, Tóth Emil dr., Harsányi Imre, Fejér Ferenc dr, Bodnár Géza, Mándoky Béla stb.

Az üdvözlések sorát Zilahy Gyula szingazgató nyitotta meg, üdvözölve a művészt, mint egykori mesterét ilthon, szülő városában, átnyujtva az ünnepelemek a színtársulat babérszoruját.

K. Tóth Mihály szép beszédben a színügyi bizottság nevében üdvözölte a mestert, hivatkozva arra, hogy Ujházy Ede itt aratta Debrecenben a legnagyobb diadalát, mert itt hódította meg az apai szívet. Kívánta, hogy a művészetért a művészetnek soká tartsa meg az Isten az ünnepelet.

Tüdös Kálmán dr. röviden a Csokonai-kör nevében mondott üdvözlőt, míg Bodnár Géza a Kaszinó képviseletében intézett formás, szép beszédet a mesterhez.

Thury Elemér a színtársulat nevében beszélt. Szép beszéde így hangzik:

„Csaknem mennyi magyar vagyon, megannyi módon ir!“ — mondja Geléji Katona István „a kegyes olvasóhoz“. Csaknem mennyi színész vagyon, megannyi módon játszik, — mondhatnánk mi a kegyes közönségnek. Ki jól, ki rosszul. Inkább rosszul. S kevés jó közül mily nehéz mégis kiválasztani a legjobbat s mily dicsőség annak kire választás esik. A magyar közönség megtudta találni a legjobbat és a magyar színészek is immár évtizedek óta tudják, hogy ki közöttük a legelső, a legnagyobb mester. Az, akit ime most szeretettel, rajongással veszünk körül, meghatottsággal lelkünkben, ihlettel és lelkesedéssel szíveinkben. Az aki büszkesége a magyar színészetnek, a nemzetnek s elsősorban szülővárosának, aki ezt érzi, tudja, mert különben nem jött volna el, hogy gyönyörködtesse utólrhetetlen művészetével lelkünket. Innen indult ki ifju éted s annyi év után újra itt vagy, hogy csillogtasd előttünk örök ifju kedélyedet, meleg szívedet és üdén ragyogó művészetedet. A nagyság pódiumon is megmaradtál hűnek szülőföldedhez és megmaradtál a miénknek, mert az vagy elsősorban, a miénk magyar színészeké, akik csodálunk, szeretünk, akik rajongunk érted. E szeretet, e rajongás igen-igen szerény jelöl fogadd szívesen a debreceni színészek kicsinke babériját, csatold szeretettel a téged oly méltán ért sok kitüntetés, dicsőség és elismerés jeléhez ezt is, zárj továbbra is szívedbe bennünket s maradj még hosszú időnkig a mi büszkeségünk, a mi nagy mesterünk. És hogy Schakespeare szavaival végezzem beszédem, melyek oly igen nagyon illenek reánk színészekre:

Mindennemű ruhákat kifogástalanul fest és vegyileg tisztít

Alapított 1903. évben.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10. sz.
Fióküzletek: Batthyany-u. 2. és Vár-u. 3. sz.

Koncz József DEBRECZEN.

Telefon 701.

„Uyanok vagyunk mi, mint az álmok anyaga, kurta életünk keretje álom!... De te élni fogsz, míg ember-ajkán a lehel nem olvad!”

Isten adja! Ugy legyen!

Percekig zugott a taps s Ujházy Ede meghatottan hajlongott, nem egyszer zsebkendőjével takarva el könnyező szeméit. A tapsviharban többször is felgördült a függöny, míg végre kezdetét vehette az előadás.

A Constantin abbé előadását Simo Ferencnek, a Pesti Hírlap munkatársának igen sikerült alkalmi játéka előzte meg. A nagyon szépen megírt hatásos prologus-darabban Constantin abbé meglátogatják azok a szindarabbeli alakok, amelyeknek művészi alakításaihoz fűződnek Ujházy Ede legnagyobb diadalai, amelyek össze vannak forrva a mester negyven éves pályafutásával. Így Crampton mester, a Falu rossza gonosz Pistája, Sylock, Göre Gábor (A bor-ból) Mathis polgármester. Constantin abbé szívesen fogadja őket s úgy együtt elmerengenek az elmúlt 40 esztendő szép emlékei. A szereplők Rónai Hermin, Kemény Lajos, Ferenczy Frigyes, Szalai, Kelemen Pál és Ligeli Lajos egyformán jók voltak a közönség szívesen tapsolt mindnyájuknak.

Ezután kezdetét vette az előadás.

Mit mondjunk mi Ujházy Ede halálán mesteri alakításáról. Csak ismétlésekbe bocsájtkoznánk, ha az ő kristályosan tiszta művészetét méltatnánk. Most is, mindég, ha Ujházy Ede színpadra lép, mindenki érezte, hogy a legnagyobb magyar színművész áll előtte, az alakító művészet minden tökéletességével.

A többi szereplőket is mind animálta Ujházy ragyogó művésze. T. Csige Böske előkelő jáékművésze, Vajda Ilonka színpadratermettsége, kedves színésznői egyénisége teljes mértékben érvényesültek.

A férfiak közül Kardos Géza szolgált rá elismerő tapsokra első sorában, bizonyágot szolgáltatván rohamos haladásának. Nagyon tetszett Ligeli Lajos s jók voltak Deésy Alfréd, Kemény Lajos, Uj Gizella és Rónai Hermin.

Felvonások után, de nyílt színen is sohat tapsolták a mestert, aki a holnapi napon mond búcsút — de hisszük nem véglegesen — a debreceni közönségnek.

Előadás után bankett volt, amelyre, — mint ez Ujházy Ede mester előtt kinos fel-fűnést keltett — a színtársulatnak egyetlen tagja sem jelent meg.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel Karenin Anna dráma. Este Sugár Jolán vendégjátékával Elvált asszony operett. Hétfőn Tosca opera C) bérlet. Kedden Lili operett Sugár Jolán felléptével A) bérlet. Szerdán Varazskeringő operett Sugár Jolán vendégjátékával B) bérlet. Csütörtökön Tatarjárás operett Sugár Jolán vendégjátékával C) bérlet. Pénteken Fedora Jászai Olga ujonnan szerződött tag fellépte A) bérlet.

Szombaton Romeo és Julia dráma B) bérlet. Vasárnap este Kormánybiztos ujdonság kis bérlet.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután 3 órakor Tolstoj regényéből készült szenzációs dráma Karenin Anna kerül színre mérsékelt helyárrakkal a címszerepben T. Csige Böske-vel. Este kis bérletben Sugár Jolán a kolozsvári nemzeti színház első szoubrettjének fel-léptével az Elvált asszony operett adatik, melyben a vendégművész Gourat játsza. A címszerepet ezuttal is Zilahiné énekeli. — **Tosca.** Hétfőn kerül színre harmadszor Puccini világhírű klasszikus zenéjű operája Tosca a címszerepben Zilahinéval. Mi sem igazolja jobban e nagy opera igazi mély sikerét, mint ama szokatlan érdeklődés, mely már is mutatkozik a hétfői előadás iránt. — **Sugár Jolán fellépt.** Kedden lép fel másodszor Sugár Jolán a Kolozsvári színház szoubrettje. Ezuttal a Varazskeringő Francijában mutatkozik be. Partnere a bécsi hadnagy Horváth Kálmán lesz. — **Kormánybiztos.** A színtársulat legközelebbi bemutatója Guthi Soma a Vígsházban nagy sikerrel előadott énekes bohózat a Kormánybiztos. A címszerepet Horváth Kálmán játsza.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** E hó 5-én vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál Molnár Ferenc s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor G. Szabó Gábor s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban délelőtti 10 órakor Maerny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter Eisenmann Oszkár sátoraljaujhelyi pénzügyigazgató, aki tíz esztendőn át Debrecenben is volt, a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Uj hivatalos rend.** A városi árvaszék iktatójában a tegnapi nappal a hivatalos órákat reggel nyolctól egyig tartják meg.

— **Jegyzőkönyv.** Tegnapi délután négy órakor jegyzőkönyv hitelesítés volt, amelyen Domahidy Elemér elnökölt. Az ülésen a tegnapi ülés közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— **A gazdasági iskola.** A miniszter tegnap leiratot küldött Debrecen város tanácsához s ebben megsürgeti a második gazdasági iskola tervének és költségeinek elkészítésére és felterjesztésére.

— **A szanatorium egyesület ülése.** A szanatorium egyesület tegnap délután négy órakor ülést tartott a városháza tanácsstermben. Az ülésen, amelyen Lukács György dr. v. b. t. t., a József főherceg szanatorium egyesület elnöke is jelen volt, a debreceni tüdőbeteg szanatorium elhelyezéséről tanácskoztak. Lukács György tegnapelőtti megtekintette a nagycseréi, Apáfa erdőt s megállapította, hogy csupán a Nagyerdőben van alkalmas hely a szanatorium részére.

— **Érdekes olvasmányok.** Érdekes két kis füzetet hozott a mai posta. Tulajdonképpen a Kardos László cég reklám füzetjeiről van szó és így nem is foglalkoznánk azokkal, ha a mindennapi életből vett és így majd mindenkit érdeklő címük „Uj bevásárlási rendszer” és „Előnyös kelengye beszerzés” nem készített volna azok átolvasására. Kíváncsiságunkat mindkét füzetke teljes mértékben kielégítette, mert eredeti és ami fő, gyakorlati dolgokat tárgyalnak, melyek véleményünk szerint rövidesen el fognak terjedni. Különösen életrevalónak találjuk azért, mert a közönségre nézve nagyon előnyös és így, mivel e helyen ezen új rendszereket tárgyalni nem célszerű, ajánljuk, hogy azok celszerűségéről a füzetek átolvasása által kikérem személyesen győződjék meg. Ezen füzetek Kardos László üzletében, Kossuth utca, dímentesen kaphatók.

— **Uj gyógyforrás.** A vendéglősök, kávéosok és nentesek jéggyára, a telepükön száznegyven méteres kutat furattott, hogy a gyártáshoz közelről kapjon elegendő vizet. A furás nyomán gyógyhatású hőforrásra akadtak, amely most már bőven ontja a gyógytartalmu jó vizet. Ezt az orvosi és vegyi vizsgálat alá most bocsátották.

— **Utvizsgálat.** A békési utat e hó hetedikén vizsgálja fölül az erre kiküldött bizottság.

— **Költözik a vármegye.** Hajdúvármegye most már komolyan foglalkozik a székház építésének kérdésével. Tegnap ártirt a vármegye Debrecen város tanácsához, hogy május 1 től a Komáromy- és Bészler-házat a hivatalok részére adja bérbe.

— **Lövőgyakorlatok.** A cs. és kir. 39. gyalogezred 2 zászlóalja e hó 9-én reggel nyolc órától 12-ig, a m. kir. 3. honvédsárgyalogezred legénysége pedig 22-én reggel hét órától délután egy óráig, a Sirkut mellett fekvő lőtérre, éles golyóval harcászati lövőgyakorlatot tart. A közel fekvő utakon és helyeken járni tehát ez időkből nagyon veszedelmes.

— **Kisiparosok mozgalma.** A Debreceni Kisiparosok Egyesülete érdekében ma délelőtti fél 10 órakor, értekezlet lesz a Dreher-sörözősarnok külön termében, amelyre tisztelettel meghívja Debrecen kisiparosait az Előkészítő Bizottság.

— **Hernyó és vértetű irtás.** A földművelésügyi miniszter megküldte rendeletét a hernyó és vértetű irtásáról. A miniszter szigorú büntetéssel kívánja büntetni azokat, akik az irtást nem végzik idején és pontosan.

— **Nyilvános nyugtázás.** Reich Viktor ur, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja áruosztályának főnöke 30 koronát volt szíves a Szabad Iskola céljaira hozzájárulást, melyért ez uton mondok hálás köszönetet a vezetőség nevében dr. Kovács Gábor a Szabad Iskola titkára.

Nagyon sok ember reménytelen küzdelmet folytat a székrekedés ellen, tisztán csak azért, mert nem a megfelelő gyógyszert használja. A bambergi általános kózkórház vezető orvosa gyakorlatilag bebizonyította, hogy természetes **Ferenc József-keserűvíz** sok olyan esetben is rögtön, pontosan és teljesen kielégítő módon működik, a mikor más használták már nem bírnak kellő hatást kifejteni. Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

— **Remek szép szörmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városház.**

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Legmánsdi keserűvíz

az elronto gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill., nagy üveg 60 fill.

— **Köszönet.** Dr. Kola János kir. tan. ügyvéd ur Vecsey Viktor halála alkalmával koszorúmegváltás címen 20 koronát küldött kezeimhez a siketnémák javára. A szíves adományt tanítványaim nevében hálaosan köszönöm. Gácsér József.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, fejfájásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle solditiz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerüzletekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Modern ridikülők,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

— **Demmer Józsefnek** mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk.

— **Talhammer Hermin** mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

— **Gósi Miklósnak** mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezési kölcsönök sürgősen intézettek el.

— **Kérjen árajánlatot Gergely Samu,** beton és vasbeton cső gyártó Miskolc, Vay-ut 9. Állandó raktár ázott és turott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetők betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik vízelenítési, szárazzártéti és betonmunkálatok szakszerű kivitelére.

— **Táncrendek,** bördisztművek, kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobb kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert-utca 9. szám.

— **A kékre festett** kirakat mai hirdetését a n. közönség figyelmébe ajánljuk.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és énykeszti műterem.

TÁVIRATOK.

Lukács és Justh.

Hazudott a miniszter ur.

Nagy szenzációt, leleplezést, vagy isten tudja mit vártak ma, különösen a jobboldalon Lukács László pénzügyminiszter felszólalásától. S valóban, mint szenzációszerű leleplezéseket fogadta az örömeiben röhögő s diadalmasan mulató munkapárt azokat, amiket Lukács László mondott. Végül azonban kitűnt, hogy mindaz, amit és ahogyan Lukács előterjesztett, nem igaz. Vagyis a munkapárt minisztere hű maradt a párt programjához, nem mondott igazat. S ki-

sült, hogy Justh akkor is azt mondta és követelte, amit most.

Lukács László beszéde után Justh Gyula a folyosón rögtön kijelentette, hogy Lukács állításai nem fedik a valóságot. Indulatosan szól azután erről a ferdítésről s mikor Szmrecsányi György oda vetette, hogy tisztázni kell a kérdést, Justh és Holló kijelentették, hogy tisztázni is fogják.

Az egész ház jelen volt, mikor Justh fölállott és elmondta válaszáat.

— El akarja oszlatni — ugymond, azokat a kommentárokat és magyarázatokat, a melyeket Lukács beszédéhez s általában a Lukácscsal való tárgyalásokhoz fűznek. Fölolvassa azért annak a memorandumnak szövegét, amelyet a királyhoz terjesztett föl.

E memorandumban a függetlenségi és 48-as párt kifejezte, hogy a legnagyobb súlyt helyezi a rendes és nyugodt kormányzat megteremtésére és arra, hogy a nemzet és korona közt az együttműködés újra létrejöhön.

Szükségesnek tartják az önálló magyar jegybankot, az általános titkos egyenlő választói jogot a nemzeti érdekekre való figyelemmel s a párt fenntartja az önálló bankra vonatkozóan elfoglalt álláspontját. Kívánja azért, hogy az új kormány erre nézve minden előkészületet tegyen meg. Irja tehát ki a kormány az általános választói jog meghozatala után és már ennek alapján a választásokat.

Végül hajlandó volt a párt ilyen alapon oly kormányt támogatni, amelynek három tagját a különböző pártokból nevezi ki a király.

— Arra kérek mindenkit, — fejezte be szavait — ki memorandumot terjesztett elő, hogy annak tartalmát ősmertesse most itt.

Justhot a teremben és folyosón is szinte ünnepezték a beszéd után, amelynek végeztével Lukács sietve ment ki a teremből.

A lelkes hangulatban több oldalról hangzott el a következő pár szó Justh Gyulához:

— Tisztában nem állt még soha politikus!

Öngyilkos fűhadnagy.

Budapest, február 4. Az 1. honvédkerületi parancsnokság jelentette a budapesti rendőrségnek, hogy Koczián András főhadnagy, aki amerikai párbajt vívott, ma Jászárokszálláson agyon lötte magát.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalomok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe.

Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.

Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás.

Telefon 729.

Alapított 1876.

— Modern magyar művészi —

MEGHIVÓK

Nagy választékban kaphatók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában

Piac-utca 12

a gyomai Kner-nyomda blankettái, amelyek az egyedüli ilyen magyar termékek. A nevezett cég mintegy 50 eredeti új mintával iparkodik kiszorítani a külföldi selejtes importot.

Telefon 330.

Meghívó.

A „Debreczeni Polgári-Kör” XLVII-dik évi rendes közgyűlését

1911. évi február hó 12-én délután 3 órakor tartja meg saját helyiségében (Piac-utca 7., I. em.), melyre Cimedet tagtársi szeretettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki jelentés.
2. Számvizsgálók jelentése az 1910. évi számadásokról.
3. Ugyanazok javaslata az 1911. évi költségelőirányzatról.
4. Alapszabály módosítás.
5. Könyvtári bizottság jelentése.
6. Lettár-vizsgáló bizottság jelentése.
7. Indítványok, melyek 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az elnökhöz beadandók.
8. Tisztújítás.

Vecsey Imre,
elnök.

Kerékgyártó József,
főjegyző.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

!! pemetefű cukorkánál !!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RESERVE

OLLA

Gummikötő-
legesség

Kapható
Debreczenben
Suhán Sándornál
Piac-u 12.

Világhirű

SULEIMAN

Gummisarok.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Debreczeni

Első Vasbetoncső-gyár

Piac-utca 83. sz.

Gyárt: drótbetétes beton-csöveket és idomdarabokat minden méretben

: Vasbeton kiöntő aknákat, :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutgyűrűket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cementből nagyban és kicsinyben.

Óh jaj

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER mellpasztillái.

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. **Doboza 1 kor. és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.**

Fő és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszer-tár Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kaphatók Debreczenben: Grosz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kovács L. Nándor, Koczián Dezső, Kubek Sándor, Mauthner Alfréd, Mikalovits Jenő, Muraközy László, Radakovits Géza, Steiner Manó, Sziltey Ferencz, Tóth Béla **gyógyszertárakban.** Josa és Jóna, Központi Drog. **drogériákban.**

Éljen!

EGGER mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPER

a MÁRIACELLI SZŰZ MÁRIA védjegygel ellátva, melyeket MÁRIACELLI GYOMORCSEPPER-nek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólráhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál azután párszor **gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.**

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy nagy üveg **K 1.60**, kis üveget — **.90** fillér, 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80** beutódése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz“ **BÉCS,** I., Fleischmarkt 2., Deport 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalán levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Meghívó.**A Fillerbank Szövetkezet**

1911. február hó 19-én, délelőtt 10 órakor tartja meg saját helyiségében
(Piacz-utca 41. sz. a.)

IV. évi rendes közgyűlését

melyre a Szövetkezet tagjai tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Igazgatóság jelentése a lefolyt 1910. üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban a mérleg és zárszámadások betérjesztése.
3. A nyereség felosztása iránti határozat.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása iránt.
5. 5 igazgatósági tag helyének betöltése 5 évre.
6. Felügyelő bizottsági tagok választása 3 évre.
7. Az 1907-ik I-ső évtársulati felszámoló megválasztása.
8. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból :

54. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt 10 tag aláírásával az igazgatóságnál írásban nyújtandók be.

57. §. A közgyűlésen csak a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

58. §. Távollevők más tagok útján, nők a szövetkezet valamelyik férfi tagja, kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt levők és jogi személyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat. A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni. Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján 20-nál több szavazattal.

59. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 héttel hátralekban vannak, vagy kölcsönből eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg nem rendezik, — sem szavazati, sem választási joggal nem bírnak.

61. §. A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról és szavazatainak számáról szavazó-lapot kap. A szavazó-lapok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a törzsbetét-könyvecskék felmutatása mellett adatnak ki. A közgyűlés helyén és idejében szavazó lapok nem adatnak ki azok, akik szavazati lapokkal nem bírnak, sem szavazati, sem cselekvő és szenvedő választói jogaikat nem gyakorolhatják. A közgyűlésen kívánatra a személyazonosság igazolandó.

82. §. A zárószámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

VESZTESÉG.		Veszteség-nyereség számla 1910. december 31-én.		NYERESÉG.	
Adók		3523 09		Beirási díjak	1555 50
Költségek :				Kamat és illeték	42,861 46
Tiszti és igazg. fizetések	17,810 —			Késedelmi díjak	2973 50
Igazg. megj. díjai és jutaléka	1884 —				
Irodabér	1100 —				
Üzleti költségek	3034 66				
Könyvek és nyomtatvány	1176 60	25,005, 26			
Leírások :					
Alapítási költségekből	400 —				
Felszerelésekből	170 —				
Perköltségekből	95 80				
Kinntlévőségekből	960 —	1625 80			
1910. évi nyereség		17,236 31			
		47,390 46			47,390 46

VAGYON.		Vagyonmérleg 1910. december 31-én.		TEHER.	
Pénzkészlet pénztárban	38,842 55			Törzsbetét tőke	421,286 50
postatakarékpénztárban	2277 93	41,120 48		Tartalékok :	
Osztrák-magyar banknál girószámlán		553 58		Nyereség tartalék	24,621 70
Kötelezvények		865,344 10		Veszteségi tartalékalap	7140 93
Alapítási költség	500 —			Rendkívüli tartalékalap	1431 30
Felszerelés	2600 —			Kezességi kötelezettségek	342,370 —
Könyvek és nyomtatvány	2800 —			Folyószámla hitelezők	80,280 70
Átmeneti tételek	3293 15			Óvadékok	5000 —
Vegyesek	250 —			Letétek	15,823 34
				Beirási díjak 1911-ről	630 —
				Vegyesek	640 53
				1910. évi nyereség	17,236 31
		916,461 31			916,461 31

Debreczen, 1910. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG :

Kertész Lajos
főkönyvelő.

Rózsa Géza
ügyv. igazgató.

Jeney Szabó Miklós
alelnök.

Dr. Irinyi István
alelnök.

Dr. Varga Kálmán
ügyész.

Widder Jenő
pénztárnok.

Balogh Péter
Csáky János
Domán Miksa

Ecsedy Imre
Frenkel Jenő
Halász Izidor

Juhász István
Koszorus Kálmán
Kaiser Salamon

Kurz Dávid
Molnár József
Oláh Géza

Dr. Rózsa Mór
Róth Antal
Schwarcz Ármin

Steiner Manó
Székely Arthur
Tóth Mihály.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG :

Beznák Aladár

Kondor Kálmán, elnök.

Kerekes Miksa

Kiss Kálmán.

Egyszerű és díszes
sodronykerítések
szabadalmazott beton tömbös csóvas oszlopokkal készít

Neubauer János
sodronyműgyáros
Kétmalom-utca 4.

Pályázati hirdetés.

A Timártársulat Hunyadi-utca 1-ső szám alatti házában levő

vendéglői helyiség

összes tartozékaival és egy az udvarban levő nagy raktárral együtt, vagy külön-külön, üzleti, vagy bármi más célra átalakítással vagy anélkül, 3 évre

bérbe kiadó.

Bérbe venni szándékozók kéretnek, hogy ajánlataikat 1911. év február 10-ig alant írott társulati elnökhöz adják be.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Sarkady Ferencz

társulati elnök

Borzz-utca 9. sz.

Egyszerű és dísz **könyvbekötéseket**,
bőr, plüsch és selyem
ajándéktárgyakat, díszlámpákat
a legutányosabb áron készít

Seres Testvérek
könyvkötészet

Piacz-utca 2. (Nagytemplom mellett.)
Nagyobb munkára árajánlattal készséggel szolgálunk.
Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan,
lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a felesleges **gyo-**
morsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kelte-
mes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tartsókint
pholával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1-50.**
Postai szétküldés jogkevesebb 2 doboz megrende-
lésnél — utánvétellel **Schaumann gyógyszerész**
Stockerau-ban. Kapható minden gyógyszerárban.
Magyarországi főraktár:

Dr. EGGER L. és Dr. EGGER J.
gyógyszertára Budapest.

Gyomorgörcs, kólika, étvágy-
talanság és általában gyomor-
betegségeknek a legkifejtőbb

házi szer a

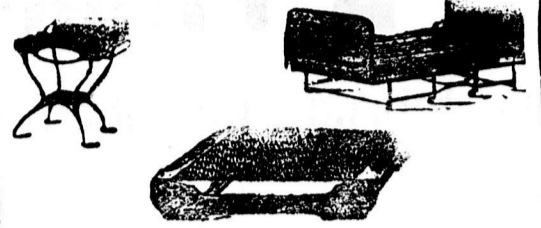
Hollandi Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
Debrecen.

Vasbutor

és sodrony ágybetét készítő

Neumann J. Debrecen,
Péterfia-u. 19.

Készítik a legkényesebb izlést is kielégítő s a
legegyszerűbb vasbutort és sodrony ágybe-
tétet. **Mindezenmő javítást elvállalok.**

Jegyezze meg magának pontosan azt,
hogyan

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-
gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek
egy tű nélküli Pathephonon játsszon.

A PATHÉ FRERES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRERES
WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Pétervár, Odessa, Brüsszel,
Amsterdam, Barcelona, Milánó,
Lisszabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Tokio stb.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében **felül-
multhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,**
továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás,**
izületi lob és **zsabában** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalmainak meg-
szüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtörő háziszser.**

Kapható városunkban a következő czégeknek: **STEINER MANÓ** gyógyszerésznél,
NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS
MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál.
Érmihályfalván: **MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerárban.

1-20, 2- és 2-50 kerónás üvegekben.

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest,**
II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

MEGHIVÓ.

A Debreczeni Kölcsonös-Segélyző-Egylet

mint Szövetkezet

XXVII-ik Rendes Közgyűlését

1911. évi február hó 19-én d. e. 10 órakor, a Kereskedő-Társulat disztermében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi záró-számadások és a felszámoló XXII-1905-ik évtársulat vagyommérlegének beterjesztése.
3. A felszámoló- és a felügyelő-bizottság jelentése kapcsán az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása, a haszonfelosztás és az igazgatóság jelentésében foglalt egyéb indítványok fölötti határozathozatal.
4. A XXVIII-1911-iki évtársulat megalakulásának kimondása, egyuttal a XXIII-1906-iki évtársulat felszámoló-sához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok, amennyiben azok 14 nappal a közgyűlés előtt beadattak.
6. A kilépő négy igazgatósági tag helyének betöltése.

JEGYZET: Az évi záró-számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében kifüggesztetnek és minden egyleti tag által a hivatalos órákban megtekinthetők.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL: 31. és 32. §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja 1-5 heti vagy havi törzsbetéte után egy szavazattal bír, minden további megkezdett 5 törzsbetét után egy-egy újabb szavazatot gyakorolhat, de saját betétei után tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat; minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás legfeljebb 10 szavazatra jogosít. Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó-lapok adatnak ki. Az igazolványok a közgyűlést megelőzőleg legalább 2 nappal a szövetkezet helyiségében, a törzsbetét-könyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén és idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adatnak ki. A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

Telefon
445.**KLÁR ANDOR**Telefon
445.**DEBRECZEN, Piac-u. 77**

Szén. Egeres forgácskúti 5400 callóriás, Egercsehi 5000 callóriás, akna, dió, kocka és darabos szén, Karwin és porosz szenek, koks, brikkett, faszén, antracit szobafűtésre, lokomobil és kazán tüzelésre.

Mész. Fával égetett elsőrendű élesdi darabos és építési mész, mely 100 q-ként 30 köbméter oltott meszet ad ki. Rév, Mezőtelegdi, Brátkai építési mész.

Gipsz. Kartelen kívüli, elsőrendű stukatur, alabastrom és szobrász gipsz. Kicsinyben és nagyban.

Mütrágya. Superfosfát, chilisalétrom, amóniák, sulfát, debreceni szárított fekáli és sertés-trágya, trágyagipsz és mézpor.

Cement. Selypi portland, kevert és Vulkán, románcement, teljes minőségi garanciával, legkönnyebb és legnagyobb kötőképességgel bíró cement. Kicsinyben és nagyban.

Gépolaj. Nyersolaj. Lokomobilokhoz, tulhevített gőzzel dolgozó kazánokhoz, szivógáz, benzínmotorokhoz elsőrendű eredeti henger és kenőolajak, motorhajtó kékolaj és eredeti schodnizai nyersolaj, hordó és tartányszámra.

Bankosztály.Kérje **KLÁR ANDOR** most megjelent prospektusát és műszaki árjegyzékét.**Műszaki osztály.**

Telefon 356.

áruraktárak a Margit-fürdő telepen.

Telefon 356.

ÁLLANDÓAN RAKTARON: Kőszén, faszén, mész, oltott mész, cement, gipsz, mütrágya, gépolaj és nyersolaj.

Ágytollat fertőtleníve tisztít

ERABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

Apró hirdetések.

Báli keztük minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szerezhető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztük, trikó alsó ruhák lezártított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-utca 9. 1)

Végkiárulás női és leány kalapok, tollak, virágok olcsó árban kaphatók. Kézi és tannló lány felvéteik, Piacz-utca 12. női kalap üzletben.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrosény, Deák-bánya.

FIX FIZETÉS és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Eázilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mazsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papíruzetében Piacz-utca 12.

Világhírré tett szert KANÁRI MADÁR fajom több mint 300 legmagasabb kitüntetés, több állami díj a nagy arany Birodalmi szövetség érem, az arany tiszteletesillag és 1000 köszönő levél. Ajánlok magashangu faj énekeseket 8., 10., 12., 16., 20 K-tól feljebb. Igen jól etethető röstények 3—5 koronáig. Megbízható kiszolgálás. 14 napi próbaidő. Jótállás életben való megérkezésért és utánvételi értékért. Kerje ingyen nagy árjegyzékemet.

FRIDRICH SAUER Graslitz (Erzgebirge).

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDASAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják** az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teleres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó piluláit” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lípót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett esomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.
Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J.,
Muraközy László, Aranyi A. gyógyszerészeknél.

1992. v. k. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 945/2. 1910. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hanké Lajos debreczeni lakos részére 603 kor. 20 fill. tőke, ennek 1910. év március hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 54 korona 66 fill. perköltség erejéig 1910. évi december hó 17-én bíróság felülfoglalt és 1196 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1911. évi február hó 11-én, délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Bethlen-utca 13. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1911. évi január hó 6.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

A legjobb saját készítményű
cipők és csizmák
jutányos áron beszerezhetők:
Csapó-utca 19. sz. alatt
Mező Gábornál.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Bőrkeztük

kizárólag saját készítmény.

:: Legmegbízhatóbb ::

gummi óvszereket,
Specziális kötszereket
készít és raktáron tart

Vitárius Sándor

keztüös- és kötszerész-mester.

DEBRECZEN, SZENT-ANNA-UTCA 1. szám.

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE
SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléseszer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gygy szerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Videki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.